

Mine aftener i Bennys badekar

Med en blanding af kommunistforskrækkelse og yuppie-ambitioner begav Klaus sig ned i Bennys kælder i Brønshøj for at blive skolet i AAA's holdninger. Det gjorde ham både til international fremviser af „danish videos“ og forfatter af bidende antikapitalistiske resolutioner.

Af Klaus T. Nielsen

Jeg blev medlem af AAA en gang i første halvdel af 80'erne. Der kunne jo være mange gode grunde til at melde sig ind i Aktionsgruppen; men mine var nu ikke særligt gode.

Om dette og om de fantastiske rejser igennem tid og rum, mit medlemskab førte til, handler denne lille, men helt sandfærdige, beretning.

Stor og succesfuld

I begyndelsen af firserne var jeg studerende, og jeg bevægede mig langsomt men sikkert i retning af at have arbejdsmiljø og hvad dertil hørte, som fokus for mine studier. Samtidig var jeg blevet mere og mere politisk engageret på venstrefløj, så egentligt var det ret naturligt at melde sig under AAA's faner.

Jeg mener: Var det ikke AAA, der havde gjort en stor og succesfuld indsats omkring epoxy-kampagnen. Og var det ikke AAA, der organiserede både akademikere og studerende på den ene side og arbejdere og fagligt aktive på den anden side til en fælles og målrettet kamp mod det dårlige arbejdsmiljø og dets samfundsmæssige årsag, kapitalismen.

Men sådan tænkte jeg bare ikke på det. I en lang periode havde jeg hørt om AAA; men ikke ret meget.

Det mest konkrete, jeg så, var AAA's bod i fælledparken hvert år til 1. maj, og den lå jo sammen med de der benhårde DKP-fagforeninger, så jeg drog den konklusion, at AAA bare var en front-organisation for DKP, og så holdt jeg mig på afstand.

Sådan gik der et par år.

Markedsopsøgning

På det tidspunkt dannede jeg sammen med nogle ligesindede et lille firma, som havde til hensigt at lave arbejdsplads-kurser og lignende om teknologi og arbejdsmiljø; f.eks. for HK'ere, der skulle til at arbejde med elektronisk tekstbehandling.

Men selv om ambitionerne var beskedne (det

var bare ment som et supplement til SU'en) kneb det med at få kunder nok i butikken. Vi fik derfor den ide, at hvis vi alle sammen (4-5 stykker) meldte os ind i AAA, så kunne det være, at vi kunne skaffe os nogle kunder ad den vej.

Som tænkt så gjort. Jeg - og de andre - meldte os ind.

Dårlig forretning

For mit vedkommende var det næste, at jeg blev tilbudt et intro-skolings-forløb. Der var styr på tingene dengang. Tre aftener nede i Benny's kælder ude i Brønshøj.

Den første aften kom Benny selv ned og bød velkommen; for mig var det næsten en historisk begivenhed. Godt nok var han DKP'er, men samtidigt repræsenterede han dengang (og også i dag) alt det bedste ved Aktionsgruppen, en herlig cocktail af intellekt og jordbundethed, politisk perspektiv og praktisk indsigt.

Nå, men det var nu ikke Benny, der stod for skoling. Det gjorde tre ledende kadre, som stadig er kendte ansigter i arbejdsmiljøsammenhænge. Heldigvis for mig og de ca. 20 andre deltagere var forløbet i øvrigt afslappet og uden den bryske stemning, som jeg måske havde forventet.

Faktisk fik jeg et meget positivt indtryk af aktionsgruppen i løbet af de tre aftener i Benny's kælder - eller Benny's badekar, som jeg lynhurtigt omdøbte det til for mig selv.

Men kunder i butikken fik vi aldrig. Mig bekendt lykkedes det os ikke at tjene så meget som en eneste krone på vores nye kontakter i AAA. Og vi er da i hvert fald to, som stadig er medlemmer i dag. Så i lyset af godt 15 års kontingentindbetalinger var det en dårlig forretning, vi lavede dengang.

Hvorom alting er, så var begyndelsen på mit AAA medlemskab en blanding af kommunistforskrækkelse og yuppie-ambitioner; tilsyneladende en god ballast, for jeg er da stadig medlem.

Et spring i tid

I 1985 opholdt jeg mig et lille halvt år i England og fik her gode kontakter i miljøet omkring Birmingham's Hazards Centre. Da jeg så kom hjem igen og hørte, at der var en gruppe, der gik med planer om at arrangere en AAA-tur til London og Sheffield, begge steder hvor der også var et aktivt 'Hazards' miljø, var jeg fyr og flamme. Hvorfor ikke også besøge Birmingham og folkene der.

Det lykkedes mig at overbevise forberedelsesgruppen om, at jeg skulle være med i den, og om at i hvert fald halvdelen af rejsegruppen skulle besøge Birmingham.

Selve turen i 1987 til Birmingham var for mig et spring i tid, som de ellers kun er kendt fra science-fiction-litteraturen.

Jeg var på det tidspunkt knyttet til et projekt, der beskæftigede sig med fremtidens produktionsformer i maskinindustrien. Derfor havde jeg fået arrangeret et besøg på en splinterny japansk-ejet værktøjsmaskinfabrik, som både producerede og selv anvendte det seneste nye inden for CNC-teknologi.

Om morgenen forlod jeg derfor rejsegruppen til fordel for et kig ind i fremtiden. Senere på dagen stødte jeg så til gruppen igen, som var på besøg i et af Midtenglands gamle traditionsrige industri-områder, the Black County, måske opkaldt efter den farve, som 200 års brug af kul havde givet alle bygninger i området.

Under falsk identitet besøgte vi et jernstøberi, som grangiveligt var som taget ud af en roman af Dickens: Drejebænkene, der blev brugt til

Tegning: Marijke Huizinga

På en arbejdsmiljøkonference i England rejste Klaus sig på tidspunkt op i det 4-500 mand store plenum med sin medbragte video om opløsningsmidler og annoncerede en 'Danish Video'. Desværre har begrebet 'Danish Video' haft en særlig klang i engelske øre, siden Danmark i 1967 var det første land, der tillod billedpornografi.

Hvad er de største sejre i kampen for et bedre arbejdsmiljø ?

At der kan vælges sikkerhedsrepræsentanter og efter arbejdsmiljøreformen helt ned til 5 ansatte. Det er godt nok svært at få valgt sikkerhedsrepræsentanter, men en organisering af sikkerhedsarbejdet er vigtigt for at få gjort noget ved problemerne.

De skriftlige arbejdspladsvurderinger. Man har noget på skrift. Det er en styrke. Kampagnen mod de organiske opløsningsmidler er en sejr. Både i Danmark, men også via AAA og EWHN, er det blevet udbredt til andre EU-lande.

Steen Sjøland (Metal afd. 13.)

Arbejdet med at få forbudt asbest er en meget stor sejr for dem, der arbejder i branchen. Ligestillet med dette anser jeg sejren omkring opløsningsmidler som en af de største.

John Nielsen (Metal afd. 14)

formfremstilling, var af den gamle remdrevne type, og de havde aldrig været i nærheden af en sikkerheds-afskærmning. I selve støberiet gik man rundt i knæhøjt, kulsort støbesand, og hele atmosfæren var bare et spring tilbage i tiden.

Danish video

Da vi kom hjem igen, var vi en del, der var stærkt opsatte på at få mere gang i det internationale arbejde.

For mig blev forberedelsen af den tredje europæiske arbejdsmiljø-græsrods konference i København i 1990 højdepunktet af min aktivisme i Aktionsgruppen. Det var et spændende (og stort) arbejde, som vi var en stor gruppe af folk, der udførte i et fortrinligt samarbejde.

Blandt andet deltog jeg på en national britisk 'Hazards'-konference med 4-500 deltagere, fortrinvis sikkerhedsrepræsentanter, for at mødes med de engelske kontaktpersoner og i øvrigt reklamere for København-konferencen.

I Danmark havde vi fået lavet engelske undertekster til en dansk TV-dokumentar-udsendelse om organiske opløsningsmidler, hjerneskader og oliebranchens forsøg på at dække over disse problemer; og den video skulle jeg vise på konferencen.

For at gøre opmærksom på videoen rejste jeg mig på tidspunkt op i det 4-500 mand store plenum som jo hovedsageligt bestod af - nåh ja - brovne mænd, og annoncerede den medbragte 'Danish Video'. Desværre har begrebet 'Danish Video' haft en særlig klang i engelske øre, siden Danmark i 1967 var det første land, der tillod billedpornografi. Jeg blev hylet noget ud af det i den situation.

Men videoen var god nok, og der var da også en gruppe på 25 personer, der så den. Siden har arbejdet med bekæmpelsen af organiske opløsningsmidler i arbejdsmiljøet været et centralt og succesfuldt element i det internationale arbejde i AAA.

Den lange vej til et fælles charter

I 1990 afviklede vi den europæiske konference

i medborgerhuset i Gimle. Der var simultantolkning til seks sprog, omkring 200 deltagere, finansiel støtte fra EU og 1. maj fonden, stor fest, computer-virus i vores deltager-registrering og i det hele taget gang i den.

Jeg synes i al ubeskedenhed, at konferencen blev en kæmpesucces.

Vi danske arrangører var på forhånd mest stemt for, at der ikke skulle laves nogen udtalelse eller resolution fra konferencen. Men englænderne gik meget op i at få en udtalelse, så det besluttede vi, der skulle laves.

Det var dog ikke ligetil at skrive en resolution på tværs af kulturelle og politiske forskelligheder. Konferencen fik forelagt tre udkast til udtalelser, men besluttede at nøjes med at tage stilling til det mindst omfattende af dem og så arbejde med at sammenskrive et arbejdsmiljø-charter på baggrund af de tre udkast frem til den konference, der skulle holdes to år senere i Sheffield.

Det er grunden til, at det første udkast til det internationale arbejdsmiljø-charter, som også AAA står bag, ligger hjemme på min harddisk. Eller det vil sige lå på min harddisk, for siden har jeg haft et harddisk sammenbrud, og dette historiske dokument grundliggende elektroniske form forsvandt for evigt.

Mit udkast foreligger dog stadig i papir-kopi i mine gemmer, og jeg kan konstatere, at den oprindelige sarkastiske (jeg tror nok, jeg selv opfattede den som bidende anti-kapitalistisk) tone ikke helt overlevede vedtagelsen i Sheffield, lige som de oprindelige 8 punkter var blevet til ikke færre end 24 punkter.

Men jeg synes nu egentligt, at det er godt arbejdsmiljø-charter alligevel. ☺

Klaus T. Nielsen er arbejdsmiljøforsker og ansat på RUC.

De var så kloge og energiske

Da de to medicinstuderende fra AAA holdt oplæg på Radiometer om bedriftsundhedstjenesten, duperede de Merete Pedersen: Arbejdsmiljø er politisk og ikke neutralt.

Af Merete Pedersen

Det var i slutningen af 70'erne. Jeg arbejdede på elektronikfabrikken Radiometer, og Fællesklubben havde arrangeret en studiekreds om arbejdsmiljø. Det første møde, jeg deltog i, var om bedriftsundhedstjenesten, og hvorfor den skulle være arbejderstyret.

To medicinstuderende holdt oplæg – Lone Donbæk og Dorthe Engelund, som jeg syntes var så rasende kloge.

De forklarede, hvorfor man skulle basere sig på folks egne erfaringer og ikke på, hvad der var politisk muligt mellem "parterne". De fortalte f.eks., at grænseværdier er politiske og ikke sundhedsmæssigt fastlagte.

Autoriteterne

Der var voldsomt langt fra den virkelighed, vi sad i til dagligt, og så de forhandlinger, der foregik mellem LO og DA om oprettelsen af BST. Det kunne umiddelbart lyde som noget tørt og hvidkittlet noget. Men disse kloge folk fra AAA fik vist en sammenhæng mellem organiseringen af arbejdsmiljøarbejdet og den indflydelse, man som arbejder kunne gøre sig forhåbninger om.

Det gik op for mig, at autoriteterne i samfundet - f.eks. læger - i langt højere grad, end jeg havde troet, var styret af andet end den objektive "sandhed". Og at forebyggelsen var afgørende, hvorfor det var vigtigt, at BST'erne ikke blev befolket af læger, men af alle mulige slags konsulenter, som vidste noget om arbejdsmiljø.

Det var i den periode, at det gik det op for mig, hvor centralt kampen om arbejdsmiljøet står. Naturligvis både for et godt helbred, så man har overskud til andet end bare lige at gå på arbejde. Men også som målestok for den indflydelse, man har på sit arbejde.

Æren for denne erkendelse tilskriver jeg (det er jo en jubilæumsbog) det samarbejde mellem arbejdere og akademikere, som er omdrejningspunktet for Aktionsgruppen.

Kampen mod opløsningsmidlerne har nok været den, hvor samarbejdets nødvendighed har været vigtigst. Det var et svært spørgsmål, fordi det krævede viden at indse, at opløsningsmidlerne var farlige. Det kunne man jo ikke se på arbejdspladsen.

Så det var i virkeligheden en dobbelt kamp – arbejdskammeraterne skulle jo også forstå vigtigheden af at afskaffe opløsningsmidlerne. På min afdeling var vi et par venstreorienterede, som var lidt til en side, fordi vi sådan gik op i al den sundhed (og så var vi jo også imod akkorder, og der var meget i vejen!).

Vi er de dygtigste

Jeg var ikke særligt aktiv i AAA – men jeg sugede til mig af viden. Købte pjecerne, gik til møder om arbejdsmiljø og lærte ikke mindst en masse folk at kende.

Det var en tid med store erkendelsesmæssige spring. Men også en hård tid. Et dårligt arbejdsmiljø (både fysisk og psykisk) fik mig til sidst væk fra elektronikbranchen og over til kontorområdet.

10 år efter befandt jeg mig så i BST-verdenen – befolket af mange af de kloge mennesker, jeg havde mødt i Aktionsgruppen, og andre ligesindede, som jeg glædede mig meget over at lære at kende.

Mange havde høje stillinger – på trods af den politiske kamp om arbejdsmiljøet, der havde været. Jeg er sikker på, at det var, fordi "vores" folk simpelthen var de dygtigste!

Kritikken svigtede

Nu var det jo endt anderledes for BST, end vi havde ønsket – det blev partsstyret, og ikke nok med det. BST blev også privat både finansieret og organiseret. Og ikke alle blev omfattet – især var kvindefagene blevet svigtet.

Men BST var gennemsyret af arbejdsmiljøildsjæle, som især gennem Aktionsgruppens arbejde var blevet oplært til, at forbedringer af arbejdsmiljøarbejdet kun kan ske på en god måde, hvis arbejderne selv deltager. Det fik trods alt en afgørende indflydelse på, hvordan BST arbejdede.

Og det tværfaglige arbejde blev sat i højsædet. Måske især fordi det var lykkedes at undgå, at BST kom til at handle om helbredsundersøgelser, men om forebyggelse. Der var stor grad af erfaringsudveksling og samarbejde – endda med offentlig støtte! Mange af de aktive arbejdere var nu sikkerhedsrepræsentanter, som

havde så meget indflydelse, at de kunne deltage i konkrete arbejdsmiljøforbedringer.

Men BST er alligevel aldrig blevet en del af den faglige bevidsthed for ret mange andre end dem, der var involveret. Det var især, fordi udbygningen næsten gik i stå i slutningen af 80'erne, men også fordi BST fra arbejderside var omgærdet af sympati og fra manges - især små arbejdsgiveres - side af modvilje.

Det var nok derfor, at der fra venstreorienteret side ikke blev udviklet nogen systematisk kritik og forslag til ændringer af BST ud fra den oprindelige tankegang om arbejderstyre. Tværtimod.

På Aktionsgruppens deltagelse i europæiske konferencer kom vi nærmest til at idealisere det danske BST-system. Det skyldes bl.a., at der stadig foregår en politisk kamp i flere af de andre EU-lande om lægedominansen i systemet. En kamp, som det forebyggende arbejde må siges at have vundet i Danmark. Jeg tror f.eks., at de kritiske kræfter i Østrig har hentet en del inspiration fra vores konferencer, mens de har skullet opbygge et BST-system. Omvendt er der ingen tvivl om, at det partsstyrede danske system har trængt til impulser udefra. Men det er ikke fordi, der har været trængsel af

BST-ansatte i dette internationale arbejde.

Respekt

Den erfaringsudveksling mellem BST-ansatte i Europa, som vi i Aktionsgruppen har været engagerede i at opbygge, er fantastisk vigtig. Den bliver ikke mindre vigtig i den mere og mere komplicerede verden, hvor de økonomisk magtstrukturer er så uigennemskuelige for almindelige mennesker, at mange giver op og koncentrerer sig om de nære ting. Men f.eks. i forhold til internationale koncerner må også eksperterne være med til at sikre, at arbejdsmiljøproblemer ikke blot eksporteres, hvis kravene i et land bliver for stærke.

Den respekt for mennesket, som gennemsyrrer Aktionsgruppens grundlag, og som har samarbejdet mellem menneskers oplevelser, viden og handlingsmuligheder i højsædet, er unik, og må ikke mistes. Selv om jeg i dag kun lejlighedsvis kommer forbi arbejdsmiljøarbejdet (f.eks. via lovændringer), mener jeg stadig, det er en af de allervigtigste kampe for, at mennesker kan få et bedre liv

Merete Petersen er tidligere BST-ansat og nu sekretær i Enhedslistens folketingsgruppe.

Foto: Udlånt af Merete Pedersen

Der var voldsomt langt fra den virkelighed, Merete Pedersen og hendes kolleger stod i til dagligt i slutningen af 70'erne på elektronikfabrikken Radiometer, og de forhandlinger, der foregik mellem LO og DA om oprettelsen af BST.

Sikkerhed som hjemmehjælperne ønskede det

8.000 hjemmehjælpere i København fik en sikkerhedsorganisation på deres egne betingelser, fordi de havde Aktionsgruppen i ryggen. Margrethe Sørensen var med fra starten.

Af Michael Voss

Margrethe Sørensen og hendes arbejdskammerater stod helt på bar bund, da de i 1978 skulle opbygge en sikkerhedsorganisation. For første gang skulle hjemmehjælperne fra 22 socialkontorer i København og Frederiksberg have sikkerhedsrepræsentanter og sidde i sikkerhedsudvalg med deres arbejdsledere.

- Havde vi ikke fået hjælp udefra, så havde kommunen fået lov at bestemme det hele. Det havde givet færre sikkerhedsrepræsentanter pr. ansat, mindre betalt tid til at udføre opgaven og dårligere uddannelse af de nye sikkerhedsrepræsentanter, fortæller Margrethe.

Men heldigvis var der støtte at hente.

Konsulentvirksomhed

- Gennem politiske og faglige kammerater fra det private arbejdsmarked havde vi hørt om Aktionsgruppen.

- Vi fik arrangeret et møde i fagforeningsbestyrelsen, hvor der også var nogle af hjemmehjælpernes tillidsfolk. Her kom Benny Christensen og Kaare Vesterlyng fra AAA og fortalte. Kaare havde erfaringer med sikkerhedsorganisationen i Stadsingeniørens Direktorat i Københavns Kommune.

Selv om AAA i de år fik drøje hug fra mange forbundsledelser, der så Aktionsgruppen som et „selvbestaltet“ ekstremistisk foretagende, var der fuld opbakning i fagforeningen til at bruge AAA's viden og erfaringer, også fra socialdemokraterne.

- Da vi skulle forhandle sikkerhedsorganisation med kommunen, lagde de et forslag på bordet, som var helt uacceptabelt, fortæller Margrethe.

Hun nævner som eksempel modellen for Bispebjerg, hvor hjemmehjælperne var opdelt i seks distrikter med seks arbejdsledere.

- Først ville de kun have én sikkerhedsgruppe i nogle af socialcenterne i stedet for seks - én fra hvert distrikt. Deres næste udspil var, at kun en af de seks sikkerhedsrepræsentanter i socialcenterets området skulle igennem den

lovpligtige uddannelse. Hun kunne så uddanne de fem andre, mente de.

Men Margrethe og hendes kolleger var ikke henvist til bare at sige nej til kommunens forslag og stille ændringsforslag. Med baggrund i forberedelsesarbejdet sammen med AAA kunne de lægge en fuldt færdig model på bordet.

- Og den endte det med, at kommunen godkendte, fortæller Margrethe.

Uddannelse

Også efter at sikkerhedsorganisationen var blevet etableret i den københavnske hjemmehjælpere, fik hjemmehjælperne gavn af AAA.

- Vi havde jo heller ingen erfaring i, hvad vi skulle fylde i strukturen, og hvad vi skulle fylde på sikkerhedsrepræsentanterne, siger Margrethe.

- Derfor hev vi dem med til medlemsmøder i AAA.

Og det var ikke kun de mest aktive fra fagforeningens miljøudvalg, som kom.

- Jeg vil tro, at der var mellem 10 og 30 hjemmehjælpere til de 7-8 medlemsmøder om året i den periode.

- Her var oplæg om det kemiske arbejdsmiljø og fosterskader. Plattedamerne fortalte om deres problemer med farverne. Også det psykiske arbejdsmiljø var på dagsordenen. Vi slugte revl og krat.

- Her hørte vi for første gang om svære ord som „substitution“ og „cykostatika“.

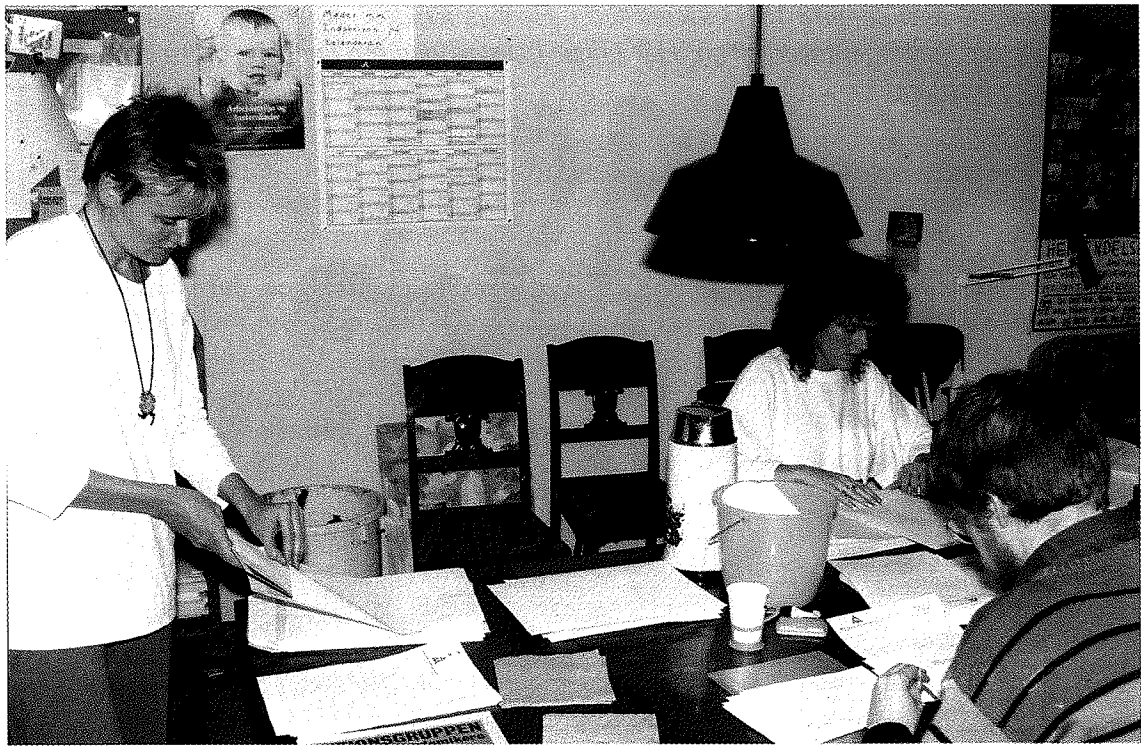
Cykostatika er en medicin, som bruges mod visse kræftformer og mod psoriasis.

- Men patienterne sveder det ud, og det viste sig, at det kunne føre til celleforandringer, når hjemmehjælperne fik det på huden.

Indflydelse

Senere var Margrethe og nogle af hendes arbejdskammerater med til at kortlægge rengøringsmidlerne.

- Det blev til en pjece, som blev udgivet af

Aktivister sender breve ud fra Bennys kælder i Brønshøj, 1987.

Foto: AAA

kommunen, men flere AAA'ere hjalp med i arbejdet.

- Samarbejdet med AAA lærte os også at søge indflydelse og fastholde det, fortæller Margrethe og nævner arbejdet med nye retningslinjer fra Arbejdstilsynet for "omgang med visse lægemidler".

- Vi fik mange gode tips fra AAA-eksperter, og vi blev ved med at kommentere og stille ændringsforslag frem til syvende udkast. På den måde fik vi også sat vores fingeraftryk på det endelige resultat.

Det var gensidigt

For Margrethe Sørensen er der stort set kun positivt at sige om samarbejdet mellem arbejdere og akademikere i AAA.

- De akademikere, jeg har mødt i AAA, har altid været gode til at lytte. Jeg tror også, at de fleste af dem havde prøvet at arbejde, inden de begyndte at studere eller imens.

- Det fungerede fint. Vi havde de praktiske erfaringer, og de kunne sætte ord på.

- Nogle gange blev det måske lidt mange ord. Men vi blev hurtigt enige om, at i oplysnings-

arbejdet er små pjecer bedre end rapporter og afhandlinger,.

Margrethe understreger, at hjemmehjælperne, som kom ind i AAA-arbejdet, ikke kun sugede til sig.

- Vi kunne også bidrage med noget. Vi var nogle af de første fra offentlige kvinde-arbejdspladser.

- Feks. var vi med til at rejse problemerne omkring psykisk arbejdsmiljø i AAA. Det blev til en pjece, hvor vi første gang så vores egne arbejdsforhold beskrevet på tryk. Det kunne vi bruge.

Margrethe husker, hvordan hun sammen med nogle kolleger var på kursus på en af LO-skolerne.

- Det var et meget mandsdomineret fagligt miljø, hvor vi ikke blev regnet for så meget. Men da vi lagde pjecen på bordet, lod de sig godt nok dupere. Med den i ryggen var vi pludselig progressive, faglige og dygtige. ☺

Margrethe Sørensen er sikkerhedsrepræsentant for hjemmehjælperne på Christianshavn og medlem af FOA; social og sundhed.

En behård forhandling

Uden entusiasme blev Janne i 1987 lokket ned i „Bennys kælder“, hvor hun straks indledte forhandlinger om kontingentstørrelsen. Her følger beretningen om hendes vej fra modstræbende studerende til formand for AAA.

Af Janne Hansen

I 1987 læste Mie Jensen og jeg på Teknisk-Samfundsvidenskabelig uddannelse på RUC. Herfra startede vi et samarbejde op med Cecilie Johansson fra Tandteknikerforeningen. Vi havde mødt hinanden på et kemikursus med Uffe Sæbye, hvor Mie og jeg var med som undervisere.

På dette tidspunkt var vi ikke i gang med noget projekt på RUC - men havde lige bestemt os til at fortsætte med at skrive om arbejdsmiljø. Samarbejdet med Cecilie kom derfor meget belejligt.

Vi ikke havde noget ønske om, at samarbejdet skulle omhandle et bestemt emne indenfor arbejdsmiljø. Vores tilgang var selve ideen om et samarbejde om arbejdsmiljø. Især formidling af resultater og viden til arbejderne stod i centrum.

Kampen om kontingentet

Efter et stykke tid begyndte Cecilie at tale om Aktionsgruppen. Helt ærligt: hvad skulle det dog bruges til, tænkte Mie og jeg. Tandteknikerens arbejdsmiljø var rigeligt - og arbejdet var godt i gang.

Men Cecilie er stædig som et æsel. Og hun blev ved. Til sidst fortalte hun, at nu skulle vi med ud i Benny's kælder.

Det var ikke med stor entusiasme, at Benny's kælder blev besøgt en kold vinteraften.

Cecilie hev os ned i kælderen, hvor der var møde - hvad fanden lavede vi der - og så skulle vi hilse på den nye formand (Gorm Christian-sen).

Han anbefalede straks indmeldelse, hvortil vi svarede "njah - hvad koster det?" Som studerende er man ret prisbevidst.

Prisen var 200 kr. om året. - Svaret var stadig "njah".

Spørgsmål: "Gælder det både højtlønnede kandidater og fattige studerende?"

Gorm "- Joh det gør det da".

Svar: "En organisation, der ikke tager hensyn til fattigrøvene, vil vi ikke meldes ind i".

Så fik vi at vide, at vi da kunne betale 100 kr. Og det betød ingen vej udenom.

Bed på krogen

I mine først AAA-år deltog jeg sporadisk i forskellige aktiviteter og et enkelt årsmøde, men da jeg efter studier var blevet ansat i Metal, afd. 13, sørgede Steen Sjøland for, at jeg kom med til det næste årsmøde.

På en eller anden vis førte dette til, at jeg deltog i nogle bestyrelsesmøder og senere kom i bestyrelsen. Egentlig tror jeg, at jeg bed på krogen, fordi jeg manglede et forum, hvor man kritisk kunne diskutere arbejdsmiljø.

Bestyrelsesarbejdet udviklede sig til, at jeg i

1993 blev formand for AAA efter en meget lang og sej diskussion i bestyrelsen. Jeg mente selv, at det var en dårlig ide, da det brød med princippet om at det skal være en faglig (og det mener jeg fortsat).

Morale

Min historie viser for det første, at hvis skal AAA leve videre, er det vigtigt, at alle medlemmer føler et kollektivt ansvar, bl.a. for at hive folk med ind i AAA. Det er helt centralt, at komme med til møder og andre arrangementer. På den måde får folk sat ansigter på foreningen, og det er vigtigt.

For det andet har min erfaringer med den etablerede arbejdsmiljøverden vist, at skal man kunne fastholde sin kritiske vinkel til arbejdsmiljøet, er det nødvendigt - på trods af familie og arbejdspress - at deltage aktivt i et forum, hvor kritikken og politikken er i centrum. ☸

Janne Hansen er arbejdsmiljøkonsulent og formand for AAA.